

SPREEKBEURT OVER HET LUIPAARD

Wat is de big five?

De big five bestaat uit de olifant, de neushoorn, de buffel, de leeuw en het luipaard.

Vroeger waren deze dieren erg populair voor jagers. Dit kwam omdat deze dieren het moeilijkst en gevaarlijkst waren om op te jagen. Door een van deze dieren dood te schieten, wilden de jagers zich bewijzen. Tegenwoordig wordt er niet meer zoveel geschoten op deze dieren. Nu gaat het meer om de dieren die je echt moet zien als je op Safari in Afrika bent.

Ieder dier, dus ook het luipaard, heeft een wetenschappelijke naam. Deze wetenschappelijke naam is in ieder land hetzelfde, waardoor deze niet verwisseld kan worden. De wetenschappelijke naam van het luipaard is *Panthera pardus saxicolor*. In figuur 1 is een luipaard van Safaripark Beekse Bergen weergegeven.

PASPOORT

LUIPAARD

Panthera pardus saxicolor

Leeftijd:	15 jaar
Gewicht:	♂ 37-90 ♀ 28-60 kg
Voedsel:	kleine en middelgrote dieren zoals gazelles, zwijnen en knaagdieren
Leefgebied:	bergachtige steppes en naaldbossen op hoogtes tussen de 1.500 en 4.000 meter
Bijzonderheid:	Een andere naam voor luipaard is ook wel panter

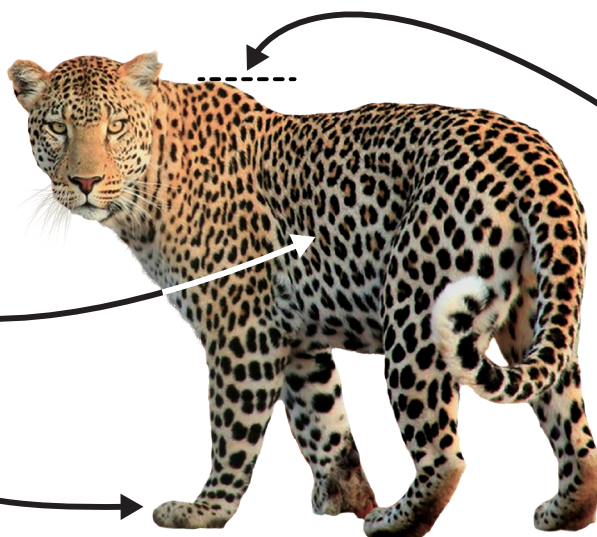

Spreekbeurttip!

Laat passende foto's en filmpjes zien bij wat je vertelt, als je bijvoorbeeld over de vacht van het luipaard vertelt, laat daar dan een plaatje bij zien om het duidelijker te maken.

De vlekken van het luipaard verschillen van rond en zwart tot zwarte opengewerkte vlekken met donkerbruin van binnen, ze dienen als schutkleur in hun leefomgeving.

Het luipaard heeft scherpe klauwen om zijn prooi te grijpen.

De schofthoogte van een luipaard ligt tussen de 50 en 80 centimeter. De schoft zit boven de voorpoten op de rug, tussen de schouderbladen.

In tegenstelling tot het jachtluipaard is het luipaard steviger en sterker, hij kan daardoor minder hard rennen maar kan wel grotere prooi grijpen.

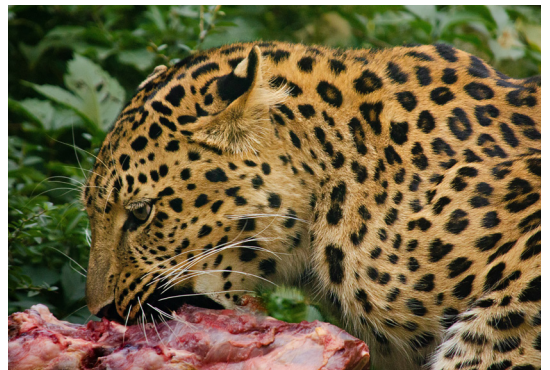
Hoe leeft het luipaard?

Het luipaard is een solitair dier. Dat wil zeggen dat hij niet in een groep leeft, maar alleen. In de paartijd zoeken de luipaarden elkaar wel op. Een luipaard heeft een territorium, wat hij verdedigt tegen soortgenoten. Door urine en uitwerpselen laat het luipaard aan andere luipaarden weten dat het zijn territorium is. Ook laat het luipaard krabsporen achter op bomen. Een mannetje heeft vaak een groter territorium dan vrouwtjes. Soms hebben dieren van verschillende geslachten gedeeltelijk hetzelfde territorium. Maar dieren van hetzelfde geslacht hebben niet hetzelfde territorium. Als er veel voedsel is, dan is het territorium vaak kleiner. Als er weinig te eten is dan zijn de territoria groter. In een groter gebied is namelijk meer eten te vinden dan in een kleiner gebied.

Wat eet een luipaard?

Een luipaard eet vooral kleine tot middelgrote dieren. Voorbeelden van deze dieren zijn: gazellen, wilde geiten, wilde zwijnen, knaagdieren en konijnen. Het luipaard eet ook kleinere dieren zoals vogels en insecten. Als het luipaard een grote prooi heeft gevangen, dan hoeft hij een paar dagen niet meer te eten. De meeste luipaarden jagen zowel overdag als in de nacht. In gebieden waar ook tijgers en leeuwen leven, jaagt hij vooral in de nacht. In gevangenschap krijgt een olifant ander eten dan wat hij in het wild zou eten. Hij krijgt dan voornamelijk hooi (gedroogd gras), krachtvoer, groenten en broden. Krachtvoer zijn een soort brokjes waar heel veel voedingsstoffen in zitten. Het grootste deel van wat een olifant eet, wordt weer uitgescheiden als mest (poep).

Spreekbeurttip!

Probeer eens een vraag te stellen aan je klas. Zo blijft iedereen bij de les!

Jonge luipaarden

Het luipaard paart tussen december en februari. Tussen maart en mei worden de jongen geboren. Het vrouwtje krijgt iedere 1 tot 2 jaar jongen. Op het moment dat ze haar jongen krijgt, verkleint ze haar territorium. De geboorte van de jongen vindt plaats op een veilige plek. Dit is meestal in rotsen, spleten, holle bomen of struikgewas. Per worp krijgt ze 1 tot 5 jongen. Gemiddeld zijn het er 3. Na 6 weken gaan de jongen leren om vast voedsel te eten. Ze drinken dan nog welk melk bij de moeder. 3 maanden lang krijgen ze melk van de moeder. Na 3 maanden eten ze hetzelfde als hun moeder. Op het moment dat de jongen 5 maanden oud zijn hebben ze geen melktandjes meer, maar hun definitieve gebit. Ook zijn ze dan bijna even

groot als volwassen luipaarden. Als de jongen 13 tot 18 maanden oud zijn, gaan ze weg bij hun moeder. Ze blijven dan nog wel een paar maanden lang in de buurt van hun moeder. Als de jonge luipaarden 3 jaar zijn dan zijn ze helemaal uitgegroeid en zijn ze geslachtsrijp. Geslachtsrijp wil zeggen dat ze zelf kinderen kunnen gaan maken.

Is het luipaard bedreigd?

Het luipaard heeft een mooie vacht en daar werd veel op gejaagd. Hierdoor zijn er veel luipaarden dood gegaan. Het is nu verboden om de vacht van een panter te verkopen, maar dit wordt nog wel gedaan. Daarnaast doodden boeren de luipaarden omdat ze hun vee opaten. Doordat er steeds meer mensen op de wereld komen, heeft het luipaard steeds minder ruimte om te leven. Ook hebben zijn prooien steeds minder ruimte om te leven. Hierdoor heeft het luipaard te weinig te eten en te weinig plek om te leven, waardoor er steeds meer luipaarden doodgaan.

Wist je dat...

☞ ... het luipaard zijn prooi bespringt vanaf een afstand van 3 tot 10 meter? Soms mist hij zijn prooi en dan rent hij erachter aan, maar hij achtervolgd zijn prooi nooit langer dan 50 meter.

☞ ... een luipaard 5 keer beter kan horen dan wij mensen?!

☞ ... er bij de naam luipaard vaak aan een cheeta wordt gedacht? Dit komt doordat de cheeta ook wel het jachtluipaard wordt genoemd.

Wat kun jij doen voor de natuur?

In de natuur zwerft steeds meer afval. Dit afval is slecht voor de dieren, omdat zij dit afval eten of er in vast komen te zitten. Jij en jouw klas kunnen zelf ook verschillende dingen doen voor de natuur. Het eerste is afval scheiden. Zorg dat je een aparte prullenbak hebt voor plastic afval, restafval en papier. Glas kun je weggooiden in de glasbak. Verder is het heel erg belangrijk dat je nooit je afval op straat gooit. Is er geen afvalbak te vinden? Bewaar je afval dan even in je zak of in je tas, zodat je het later weg kunt gooien.

Je hebt vast wel eens gehoord van de opwarming van de aarde. Door onder andere alle auto's, vliegtuigen en fabrieken komt er steeds meer CO₂ in de lucht. Dit is een stof die ervoor zorgt dat de aarde warmer wordt. Ook hierbij kunnen jij en je klas helpen. Je kunt bijvoorbeeld vaker met je ouders op de fiets gaan als je ergens heen moet. Daarnaast kun je bijvoorbeeld minder vlees eten of korter douchen.